

TEMA: MÅL 7 - HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

FUTURE MINDS

FILMFEST 2023

LÄRARHANDLEDNING

INNEHÅLL

INTRODUKTION TILL HANDLENINGEN **SID. 2**

OM FILMFESTEN **SID. 3**

PRAKTISK INFORMATION **SID. 4**

FÖRBEREDELSE **SID. 5**

FÖRSLAG PÅ UPPLÄGG **SID. 7**

ÖVNINGAR INNAN FILMFESTEN **SID. 8**

GRANSKA AKTÖRER **SID. 12**

ÖVNINGAR EFTER FILMFESTEN **SID. 16**

KOPPLINGAR TILL LÄROPLANEN **SID. 18**

INSPIRATION & RESURSER **SID. 19**

INTRODUKTION TILL HANDEDNINGEN

LÄRARHANDLEDNING

Denna handledning hjälper dig som lärare att förbereda eleverna inför deltagandet i Future Minds Filmfest. Här hittar du praktisk information om upplägg, förberedelser och uppföljning av själva filmfesten. Avslutningsvis har vi samlat förslag på kompletterande läromaterial som du kan använda som fördjupning innan eller efter filmvisningen om du vill jobba mer med temat med dina elever.

ELEVHANDBOK

Tillsammans med denna lärarhandledning finns även en elevhandbok. Handboken innehåller konkreta tips, fakta och stöd för eleverna. Se gärna till att eleverna får bekanta sig med handboken innan filmfesten så de är förberedda.

Det är viktigt att alla elever:

- Har fått en uppfattning om tidsramarna som gäller
- Har kännedom om de tre aspekterna av hållbar utveckling (sociala, miljömässiga och ekonomiska) och de Globala målen
- Förstår vad de ska göra
- Har fått tillgång till elevhandboken
- Har förberett frågor till deltagarna i panelsamtalet
- Alla elever visar respekt mot våra medverkande samsarbetsaktörer och andra

KLICKBARA LÄNKAR

Överallt i handledningen och i elevhandboken där vi hänvisar till att gå till en källa är texten understruken och fungerar som en klickbar länk. Du behöver alltså bara klicka på den understrukna texten så kommer du direkt till källan!

OM FILMFESTEN

Filmfesten bygger på att genom fängslande film nyansera, utmana och belysa frågeställningar kopplade till hållbar utveckling och de Globala målen. Filmvisningarna modereras och avslutas med panelsamtal, där unga ges möjlighet att kritiskt granska hur aktörer i samhället arbetar med de Globala målen. Eleverna får direkt i sändningen skicka in frågor till representanter för olika samhällsaktörer. Future Minds filmfest arrangeras även i år digitalt och öppnar upp för unga på skolor i hela Sverige att delta i diskussionerna och göra sina röster hörda.

Innehållet skapas för att möta läroplanens uppdrag om lärande för hållbar utveckling och är relevant för samtliga gymnasieprogram. Filmfesten leds av unga moderatorer med fördjupad kunskap inom olika hållbarhetsfrågor. I år modererar Oscar Molander som är Sveriges ungdomsrepresentant i FN:s generalförsamling och ungdomssamordnare i Future Minds.

Årets tema är mål 7: Hållbar energi för alla.

Med tanke på energipolitikens påverkan på hela samhället och vanliga medborgare i år vill vi belysa energikedjan från produktion och politik till konsumtion, och hur dagens situation hänger ihop med energiförsörjningens historia. Vi belyser energimarknaden från ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv för att se hur både energi och dess politik påverkar oss och vi påverkar den.

OM FUTURE MINDS

Future Minds är ett nytt kunskapsprogram för gymnasieskolor i hållbar utveckling som följer eleven genom alla tre år på gymnasiet. Programmet består av 3 moduler:

- Modul 1: Kunskapsbas
- Modul 2: Omvärldskontakt
- Modul 3: Fördjupning

Genom programmets moduler får elever verktyg och kunskap om hållbar utveckling med tyngd på system- och helhetsförståelse och lärare får möjlighet till fortbildning, metoder och material att underlätta sin undervisning. Tillsammans med aktörer inom både näringsliv, civilsamhälle, forskning och myndigheter skapar vi innehåll, aktiviteter och case till modulerna, vilket gör att vi också är en samlingsplattform för samverkan och påverkansarbete där elever får komma i kontakt med olika aktörer i sin närhet och sätta sina kunskaper i perspektiv till verkligheten.

Läs mer på futuremindssweden.se

KONTAKT

Vill du och din skola veta mer om Future Minds och hur ni kan ta del av hela programmet, kontakta oss för mer info eller boka ett möte! Mejla caroline.bodin@futuremindssweden.se

PRAKTISK INFORMATION

DATUM & TIDER

DATUM: 25, 26, 27 APRIL

PASS 1

08.00 - 08.30 tekniktest

08.30 - 09.15 filmvisning

09.30 - 10.30 panelsamtal

PASS 2

12.30 - 13.00 tekniktest

13.00 - 13.45 filmvisning

14.00 - 15.00 panelsamtal

VERKTYG

- Filmfesten streamas via plattformen Vimeo (ni får länk per mejl)
- Eleverna ställer frågor via verktyget Sli.do (instruktioner ges under passets gång).

vimeo **sli.do**

TEKNIK

Hela passet streamas på en länk som du som lärare får skickad till dig per mejl några dagar innan medverkan. En halvtimme innan passet startar kommer vi att starta streamen så att ni kan gå in och testa för att se så att ljud och bild fungerar för er. Streamen kan visas upp på projektor i klassrummet, eller skickas som länk för eleverna att själva följa vid distansundervisning.

OBS! Pass 1 och pass 2 är identiska, du väljer vilket som passar er bäst i anmälan.

KONTAKT

Anna Sundström

Eventansvarig

anna.sundstrom@futuremindssweden.se

072-320 55 59

FÖRBEREDELSE

För att öka effekten av event och temadagar så är det bra att sätta in lärandet i en större kontext, knyta an till ordinarie undervisning och ge eleverna chans att få både förbereda sig innan och reflektera efteråt. Med Future Minds vill vi ge er lärare möjligheten att fördjupa er tillsammans med eleverna och att arbeta både före och efter våra aktiviteter, med eventet som en inspiration och utgångspunkt för att arbeta med Lärande för Hållbar Utveckling.

RECAP AV KUNSKAPERNA FRÅN MODUL 1

Det är bra om eleverna har arbetat med kunskapsbasen i Future Minds modul 1 och fått sig en grundläggande uppfattning om hållbar utveckling innan de tar sig an Filmfesten och andra aktiviteter i modul 2. På Future Minds hemsida finns en [startövning för modul 2](#) där du tillsammans med eleverna kan återknyta till vad ni gjorde i modul 1. Det kan vara en bra övning att börja med om det behövs.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

ARBETA MED GLOBALA MÅLEN

Här är andra tips på övningar om de Globala målen. Klicka på respektive rubrik för att komma till övningen.

Övningar som passar bäst i klassrummet:

[Speed dating med "Blir världen bättre"](#)

Tidsåtgång: 60 min

Upplägg: Gruppövning

[Korten på bordet - 17 globala mål](#)

Tidsåtgång: 30 - 60 min

Upplägg: Gruppövning och diskussion i helgrupp

[Är allt Hållbar utveckling?](#)

Tidsåtgång: 30 - 60 min

Upplägg: Gruppövning och diskussion i helgrupp

Övningar som passar även distansundervisning:

[Målkompassen - hur går det för Globala målen?](#)

Tidsåtgång: Från 30 min - obegränsad tid, beroende på ambitionsnivå.

Upplägg: Individuella övningar

[Sveriges roll i världen - 99,85%](#)

Tidsåtgång: 30 min

Upplägg: 2 och 2 och diskussion i helgrupp

FÖRBEREDELSE - FORTS.

INFÖR PANELSAMTAL

Panelsamtalet är ett tillfälle för eleverna att praktisera kritisk granskning genom att ställa frågor direkt till Future Minds samarbetsaktörer. Syftet med panelsamtalet är att ge eleverna möjlighet att diskutera och ifrågasätta vad respektive aktörs arbete har för påverkan globalt som lokalt.

Eleverna kommer att kunna ställa sina frågor till panelen via ett digitalt verktyg. Alla frågor som är respektfullt ställda skickas fram och kommer att visas i streamen för alla som tittar. Vi censurerar inte men förmodererar för att undvika personliga påhopp, dubletter och oseriösa frågor. Tillsammans arbetar vi för att aktivt ställa så många frågor som möjligt till aktörerna på plats.

På följande sidor finns tips på hur ni kan arbeta inför Filmfesten med att granska de företag som kommer att vara med i panelen, i år är det våra huvudpartners IKEA och SEB. I panelen kommer även representanter från forskning och politik delta. Se därför till att eleverna förbereder frågor att kunna ställa även till dem!

Övningarna kan göras antingen i klassrummet eller på distans. Upplägg och tidsåtgång anpassar du som lärare efter klassernas olika förutsättningar och förkunskaper. Eleverna kan arbeta med frågeställningarna enskilt, i grupp eller genom helklassdiskussioner.

KÄLLKRITIK

Ta tillfället i akt att jobba med källkritik när ni granskar aktörerna. Jobba med frågor som:

- Aktualitet. Hur gammal är informationen ni hittat? Är den fortfarande aktuell?
- Objektivitet. Finns vinklingar och dolda budskap? Vem är det som ger informationen och vad har den att vinna på sin vinkling? Vilka andra vinklingar finns?

Om eleverna hittar nyheter är det bra att fundera kring:

- Vad det var som hände?
- Var brast det i systemet?
- Vad hände sedan? Hur hanterades det av aktören och eventuellt andra parter? Vilka åtgärder genomfördes?
- Vad låg bakom det som hände? Vilka faktorer ledde till att det kunde hända? Vilken anledning ger aktören själv? Finns andra bakomliggande faktorer?
- Vilka sidor finns av informationen/nyheten? Finns andra aktörer/partner vars perspektiv kan vara värda att titta på?
- Hur beskriver media? Hur beskriver aktören själv?
- Finns andra granskare?

FÖRSLAG PÅ UPPLÄGG

TIPS!

PASS 1: INTRODUKTION

- Berätta för klassen att de ska delta i filmfesten, vad det är och hur det går till.
- Gå igenom recap av grundkunskaper i hållbar utveckling, t.ex. från Future Minds Modul 1 om ni jobbat med den.
- Introducera eleverna för Globala målen om det behövs. Använd tipsen som finns sist i den här handledningen.

PASS 2: MÅL 7

- Gör övningen "Bekanta er med Mål 7"

PASS 3: ELEVHANDBÖCKER OCH CASE

- Dela ut elevhandböckerna
- Låt eleverna läsa och göra övningar i elevhandboken.

PASS 4: GRANSKA AKTÖRER

- Jobba med granskningsövningarna för att förbereda eleverna inför panelsamtalet.

PASS 5: FILMFESTEN!

PASS 6: EFTERREFLEKTION

- Fånga upp elevernas upplevelser och vad de lärt sig från filmfesten genom att jobba med efter-övningarna.
- Spela spelet Energikoll med klassen som skickas ut efter ert deltagande!

ÖVNINGAR INNAN FILMFESTEN

ÖVNING

Jobba med elevhandboken

Kort beskrivning av övningen: En förberedelseövning inför aktiviteten, i övningen får eleverna bekanta sig med elevhandboken.

Tidsåtgång: Varierande

Material: Elevhandböckerna (utskrivna eller i digital form)

Förberedelser: Läs gärna själv igenom elevhandboken innan du gör övningen med eleverna.

Denna övning görs när eleverna fått ut sina elevhandböcker. Börja med att förklara för eleverna att handböckerna är kopplade till Filmfesten.

1. Låt eleverna läsa igenom sina handböcker.
2. Dela in eleverna i smågrupper (ca 5 elever per grupp)
3. Låt eleverna arbeta med elevuppgifterna i handboken. (Antingen att du som lärare väljer ut någon/några elevuppgifter ur handboken, eller att de arbetar med alla beroende på hur mycket tid ni har).

TIPS!

Låt gärna eleverna presentera elevuppgifterna på olika sätt, t.ex. genom inlämning eller genom att göra posters. I så fall kan uppgiften också användas som ett examinerande moment.

ÖVNINGAR INNAN FILMFESTEN

ÖVNING

Bekanta er med Mål 7

Kort beskrivning av övningen: En övning där eleverna får ta reda på mer information om Mål 7.

Tidsåtgång: ca 40 minuter

Material: Inga, eleverna måste ha tillgång till datorer.

Förberedelser: Se till att eleverna får tillgång till länkarna (finns i elevhandboken)

Utförande:

- Börja med att låta eleverna gå in på globalamalen.se och klicka på mål 7. Låt eleverna först läsa introtexten om mål 7.
- Dela sen in eleverna i smågrupper och låt grupperna titta på 2-3 delmål var, under mål 7.
- Låt eleverna i grupperna också gå in på SCB för att se hur det går för Sverige att uppnå mål 7.
- Låt även eleverna titta på FN:s hemsida kring hur det går globalt med att uppnå målet.

För varje delmål låt eleverna svara på:

1. Vad är det som ska uppnås till år 2030 enligt delmålet?
2. Hur går det för Sverige med att uppnå detta delmål?
3. Hur går det globalt med att uppnå detta delmål?

Låt eleverna sedan i tvärgrupper presentera delmålen för varandra, och svaren på frågorna.

Låt gärna eleverna i tvärgruppen avsluta med att reflektera kring mål 7.

Förslag på reflektionsfrågor:

- Vilka delmål går det bättre/sämre med att uppnå? Varför tror ni att det är så?
- Vad tror ni kan göras för att det ska gå snabbare att uppnå de olika delmålen i mål 7?
- Vem/vilka är ansvariga för och kan påverka mest så att mål 7 ska uppnås?
- Nu när ni läst om mål 7 och dess delmål, har ni några frågor ni vill ställa till de företag och organisationer som kommer att vara med på filmfesten, t.ex. utifrån hur det går för Sverige att uppnå mål 7?

TIPS!

Hjälp eleverna med hur de ska förstå statistiken på SCB:s hemsida.

Är det för svårt med engelskan, eller ont om tid kan fråga 3 om delmålen hoppas över.

ÖVNINGAR INNAN FILMFESTEN

ÖVNING

Din egen energianvändning

Kort beskrivning av övningen: En övning där eleverna får reflektera kring egna vanor och beteenden, nutida utmaningar och söka information om hur de kan minska/effektivisera sitt energianvändande.

Tidsåtgång: ca 40 - 60 minuter

Material: Inga, eleverna måste ha tillgång till datorer.

Förberedelser: Inga

Utförande:

- Låt eleverna söka information för att ta reda på olika sätt att "spara" energi.
- Låt eleverna i mindre grupper diskutera vad de tror är de mest effektiva sätten att spara mest energi.
- Låt eleverna reflektera individuellt över och skriva ner hur deras egen energiförbrukning ser ut en normal dag i deras liv.
- Låt eleverna reflektera ytterligare kring vad de skulle kunna vidta för åtgärder för att minska sin egen energiförbrukning och vad som skulle underlätta eller krävas för att de skulle ändra sina vanor och beteenden.

- Diskutera tillsammans:
 - Varför kan det vara bra att se över sin energiförbrukning?
 - Vad kan energiförbrukning ha för påverkan på klimat och miljö?
 - Hur kommer det sig att elpriserna är så höga just nu?
 - Vad kan göras för att sänka elpriserna? Vem ansvarar för det?

TIPS!

Vill ni och har ni tid att fördjupa er ännu mer kring energi så rekommenderar vi varmt detta: (klickbara länkar)

Bortom fossilsamhället

Naturskyddsföreningens material om att föreställa sig ett samhälle bortom beroende av fossila bränslen.

Earth Hour

WWF:s undervisningsmaterial kring energi och klimat med fokus på det nu klassiska Earth hour då hela världen släcker ner.

Debattera energikällor

I boken *Lärarnas Agenda 2030* (Sanoma utbildning AB, 2021) tipsar Parul Sharma och Charlotta Granath om att låta eleverna debattera för- och nackdelar med olika energikällor.

ÖVNINGAR INNAN FILMFESTEN

ÖVNING

Framtidsspaning

Kort beskrivning av övningen: En övning där eleverna får omsätta sina kunskaper till att tänka kreativt och innovativt utanför boxen för att komma på nya idéer och möjliga framtidsscenarioer.

Tidsåtgång: ca 60 minuter

Material: Inga, eleverna måste ha tillgång till datorer.

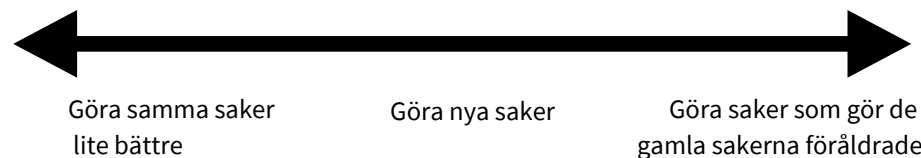
Förberedelser: Det är bra om eleverna har kunskap om temat och gjort ett par grundläggande övningar innan de tar sig an denna övning.

Utförande:

- Berätta och förklara för klassen innebörden av innovation VS disruption. Ge gärna några exempel för att förklara.
- Be eleverna, individuellt eller i mindre grupper, fundera på vad som skulle kunna vara nya idéer inom energisektorn som helt vänder upp och ner på sättet vi producerar, effektiviserar eller använder energi idag. Här får eleverna chans att tänka stort, kreativt, lekfullt och utanför boxen. Det är bra om deras idéer har förankring i fakta och kunskap, men det kan också vara fiktiva idéer som får ge liv och inspiration till att leka med tanken om hur vår framtid kan se ut.
- Ta vara på elevernas idéer och gör en utställning i format av posters eller andra kreativa uttryck.
- Ta också vara på tillfället att använda elevernas idéer för att spåna vidare inför val av gymnasiearbete! Kanske har de kommit på något värt att undersöka närmare!

INNOVATION

DISRUPTION

EXEMPEL

Innovation & disruption

Det pratas mycket om behovet av nya innovationer, särskilt inom energi- och transportsektorn - nya idéer som gör något bättre. Men ibland kan det behövas ännu större förändring än att förbättra det som redan finns. Här kommer disruption in. Kort förklarat: om innovation handlar om att komma på nya idéer för att göra något ständigt bättre så handlar disruption om att komma på nya idéer som gör de gamla sätten helt onödiga eller obrukbara. Som t.ex. övergången från häst och vagn till bil eller försöken att konservera och bevara mat med kryddor, till ishus och sedan till kylskåp.

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKNINGSÖVNING 1

Granska IKEA

Kort om övning 1: Sök information om IKEA:s hållbarhetsarbete

Tidsåtgång: 30 min

Upplägg: Diskussionsfrågor och informationssökning

Övningen finns också i elevhandboken.

Förslag på frågor att låta eleverna reflektera kring:

- Vad har ni som elever hört om IKEA när det kommer till hållbarhet?
- Var har ni hört det?
- Hur hållbara upplever ni att IKEA är och varför?
- Vad skriver IKEA själva om sitt hållbarhetsarbete? [Gå in på IKEA:s hemsida och undersök.](#)
- Hur diskuteras IKEAs hållbarhetsarbete i media? Sök på nätet och se vad ni hittar för artiklar.
 - Hur är de vinklade?
 - Diskutera källkritik - Hur skiljer sig IKEA:s egna beskrivningar från medias? Varför tror ni?
- Hur skulle IKEA kunna bli mer hållbara?
- Vilka frågor skulle ni vilja ställa till IKEA kopplat till hållbar utveckling och temat mål 7?

TIPS!

Fair Actions verktyg Fairometern

För extra tips och stöd när eleverna söker information och granskar företaget kan de följa processen i granskningsverktyget Fairometern, ett nytt verktyg från Fair Action. Där finns, under steg 3, särskilt bra tips för att syna greenwashing gällande transparens, kommunikation och vilka internationella riktlinjer som gäller. Eleverna kan också göra [Greenwash-bingo](#) för att vässa sina förmågor att upptäcka vanliga begrepp i marknadsföring. Under steg 4 finns även tips inför att ställa frågor till företaget i panelsamtalet! Ni hittar verktyget [här](#).

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKNINGSÖVNING 2

Granska IKEA

Kort om övning 2: Granska IKEAs energitjänster som de erbjuder.

Tidsåtgång: ca 60 min

Upplägg: Undersökande uppgift och reflektion

Övningen finns också i elevhandboken.

Gör så här:

- Gå in på IKEAs hemsida och sök på energitjänster. Direktlänk: <https://www.ikea.com/se/sv/home-energy-services/>
- Dela in klassen i mindre grupper och låt de olika grupperna läsa om och granska varsin av de energitjänster som IKEA erbjuder: Elavtal, soltak och luftvärmepump.
- Låt gärna eleverna dela sina fynd med klassen genom posters eller muntliga presentationer och påminn dem att skriva ner frågor att ställa till IKEA i panelen på filmfesten!

Frågor att undersöka

För de som granskar elavtal:

- Hur går det till att teckna IKEAs elavtal?
- Vad innebär det för dig som kund att teckna IKEAs elavtal?
- Var kommer elen ifrån?
- Hur är det mer eller mindre bra för klimatet och hållbarhet?
- Svea Solar är elbolaget som tillgodoser elen i IKEAs avtal. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs elavtal fått för omdöme bland andra granskare?

För de som granskar solpaneler:

- Hur går det till att skaffa IKEAs solpaneler?
- Vad innebär det för dig som kund att investera i solpaneler?
- Hur och var är solpanelerna tillverkade?
- Hur är solenergi ett hållbart val?
- Svea Solar är elbolaget som tillgodoser solpanelerna till IKEA. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs solpaneler fått för omdöme bland andra granskare och testare?

För de som granskar luftvärmepump:

- Hur går det till att skaffa IKEAs luftvärmepump?
- Vad innebär det för dig som kund att investera i en luftvärmepump?
- Hur och var är luftvärmepumparna tillverkade?
- Hur är en luftvärmepump ett hållbart val?
- Polarpumpen är det bolag som tillgodoser pumparna till IKEA. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs luftvärmepump fått för omdöme av andra granskare och testare på marknaden?

För alla grupper: (de två sista frågorna kan göras i mån av tid)

- Hur svarar IKEA upp på de frågor som finns längst ner på webbsidan om er energitjänst? Är det något som är oklart som ni vill fråga IKEA i panelen på filmfesten?
- Jämför gärna tjänsten eller produkten med andra leverantörer.
- Hur ser IKEAs egen energiförbrukning ut? Kan ni hitta information om vad som drar mest energi, var den kommer ifrån och hur den produceras och levereras till varuhuset?

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKNINGSÖVNING 1

Granska SEB

Kort om övning 1: Sök information om SEB:s hållbarhetsarbete

Tidsåtgång: 30 min

Upplägg: Diskussionsfrågor och informationssökning

Övningen finns också i elevhandboken.

Förslag på frågor att låta eleverna reflektera kring:

- Vad har ni som elever hört om SEB när det kommer till hållbarhet?
 - Var har ni hört det?
 - Hur hållbara upplever ni att SEB är och varför?
- Vad skriver de själva om sitt hållbarhetsarbete? [Gå in på SEB:s hemsida och undersök.](#)
- Hur diskuteras SEB:s hållbarhetsarbete i media? Sök på nätet och se vad ni hittar för artiklar.
 - Hur är de vinklade?
 - Diskutera källkritik - hur skiljer sig SEB:s egna beskrivningar från medias? Varför?
- Hur skulle SEB kunna bli mer hållbara?
- Vilka frågor skulle ni vilja ställa till SEB kopplat till hållbar utveckling och temat mål 7?

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKNINGSÖVNING 2

Granska SEB

Kort om övning 2: Granska SEB:s hållbarhetsarbete genom Fair Finance Guide

Tidsåtgång: 40-60 min

Upplägg: Undersökande uppgift och reflektion

Övningen finns också i elevhandboken.

Gör så här:

- Öppna verktyget [Fair finance guide](#).
- Välj SEB och läs vad det står vid de olika mätningkategorierna.
- Låt eleverna svara på följande frågor:
 - Hur många procent får banken gällande kategorierna energi och olja och gas? Vad beror det på?
 - När det står att SEB ställer sig bakom XX procent av principerna för hållbar energiproduktion - undersök vad dessa principer baseras på?
 - Varför får banken bara 54% när det gäller öppenhet och ansvar? Vad kan det få för konsekvenser?
 - Vilka två kategorier får SEB högst betyg inom? Vad betyder det?
 - Vilken kategori får SEB lägst betyg inom? Vad beror det på?

Jämför med media

- Låt eleverna undersöka hur SEB porträtteras i media, om de inte redan gjort det i första övningen.

- Diskutera tillsammans i helklass:
 - Hur stämmer SEB:s betyg på Fair Finance Guide överens med den bild som ges av SEB själva och av media?
 - På vilket sätt kan banker påverka hållbar utveckling och särskilt mål 7 om hållbar energi (t.ex. investeringar)?

Jämför med andra banker

- Om ni har tid, låt gärna eleverna jämföra sina fynd om SEB med någon annan bank, t.ex. Nordea eller Ekobanken, och svara på följande fråga:
 - Är SEB bättre, sämre eller lika jämfört med andra banker gällande energi och olja och gas?

Hur påverkar krig?

- Fundera tillsammans i grupp eller helklass:
 - Hur påverkas SEB:s och andra bankers investeringar när det pågår krig i ett land?
 - Vad kan det få för konsekvenser för bankens hållbarhetsarbete?
 - Vad kan krig få för konsekvenser för hållbarhetsarbetet i ett land?
- Läs om [svenska bankers investeringar i ryska bolag](#).
- Låt eleverna svara på följande frågor, förslagsvis i grupper eller i helklass:
 - Vad har svenska banker främst för investeringar i Ryssland?
 - Varför är det problematiskt?
 - Hur har SEB hanterat att Ryssland inlett krig mot Ukraina?
 - Vad kan det få för effekt?

ÖVNINGAR EFTER FILMFESTEN

ÖVNING

Reflektion om Filmfesten som helhet

Kort beskrivning av övningen: Individuell övning eller gruppövning och diskussion i helgrupp

Tidsåtgång: 30 - 60 min

Material: Inget

Förberedelser: Inga

Utförande:

Börja med att tillsammans i helklass fundera igenom vad de gjorde under Filmfesten. Lista på tavlan lite grundläggande fakta som har gåtts igenom som en återkoppling och sammanfattning.

Låt sen eleverna reflektera kring deras upplevelse av filmfesten som helhet. Antingen kan de skriva ner sina reflektioner enskilt, eller så görs det som en diskussionsuppgift i smågrupper.

Låt dem fundera på följande frågor:

- Hur kändes det att vara med på filmfesten?
- Vad i filmerna var nytt för dig?
- Vad blev du mest upprörd över i filmerna?
- Vad blev du mest inspirerad av i filmerna?
- Hur var filmerna vinklade?
- Vad var filmernas budskap?

ÖVNING

Reflektion om panelsamtalet och era frågor

Kort beskrivning av övningen: Gruppövning och diskussion i helgrupp

Tidsåtgång: 30 - 60 min

Material: Inget

Förberedelser: Inga

Utförande:

Diskutera tillsammans i helklass eller i mindre grupper (kanske samma grupper som förberedde frågorna innan Filmfesten?) kring följande:

- Vilka svar fick ni på de frågor ni ställde?
- Räcker aktörernas svar om t.ex. åtgärder eller förklaringar som ni fick?
- Tyckte ni att något saknades? Fick ni svar på hela frågan? Fanns fler perspektiv som inte kom fram?
- Lärde ni er något nytt av svaren ni fick?
- Vad hade ni velat veta/prata mer om? Kanske kan detta ge fog för fortsatt fördjupningsarbete?

TIPS!

Beroende på gruppen och vad som hände under just ert deltagande i aktiviteten skriv gärna med specifika frågor att reflektera kring.

ÖVNINGAR EFTER FILMFESTEN

ÖVNING

Spelet Energikoll

Kort beskrivning av övningen: Gruppövning och diskussion i smågrupper genom att spela spelet Energikoll

Tidsåtgång: 15 - 60 min

Material: Spelet Energikoll

Förberedelser: För dig som lärare: läs igenom spelets instruktioner så du vet hur det går till.

Utförande:

Gå igenom instruktionerna och spelreglerna med klassen.

Dela in klassen i lag med 2-3 spelare i varje lag. En omgång tar 10-20 minuter och spelas av 2-4 lag med 1-3 spelare i varje lag.

Spela Energikoll!

När alla lag har spelat en eller två vändor, samlas klassen och diskuteras tillsammans vilka tankar eller funderingar som dök upp under tiden. Ex. på frågor:

- Vad lärde du dig som var nytt för dig?
- Var det något som du trodde som visade sig inte stämma?

Avsluta med att ge några exempel på positiva trender som sker inom energi runt om i världen.

GÅVA!

Genom vårt samarbete med Klimatkoll får medverkande skolor i Filmfesten 2023 spelet Energikoll skickat på posten efter sitt deltagande! Spela med klassen, lärarlaget, familjen!

TIPS!

Ge gärna eleverna i läxa att ta med spelet hem och spela med sina familjer.

Energikoll har tagits fram våren 2023 av Klimatkoll Guldheden AB, som även är skapare av spelet Klimatkoll, tillsammans med Chalmers Tekniska Högskola. Klimatkoll Guldheden AB är samarbetspartner till Future Minds sedan 2022.

Läs mer på: kortspeletklimatkoll.se

KOPPLINGAR TILL LÄROPLAN OCH DIDAKTIK

Det finns mycket stöd i läroplan och kursplaner för att arbeta med hållbar utveckling. Här följer några exempel.

“undervisningen ska ge eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.”

Att arbeta specifikt med hållbar utveckling och energi:

- **NA, NV, NP - Examensmål:** Eleverna ska ges möjlighet att utveckla intresse för naturvetenskapliga frågeställningar och de ska få ta del av aktuella forskningsrön inom relevanta områden. Utbildningen ska ge förståelse av hur naturvetenskap och samhällsutveckling ömsesidigt har påverkat och påverkar varandra och särskilt belysa naturvetenskapens roll i frågor om hållbar utveckling. Eleverna ska också ges möjlighet till etiska diskussioner om naturvetenskapens roll i samhället.
- **Biologi 1 - Centralt innehåll:** Ekosystemens struktur och dynamik. Energiflöden och kretslopp av materia samt ekosystemtjänster.
- **Fysik 1 - Centralt innehåll:** Arbete, effekt, potentiell energi och rörelseenergi för att beskriva olika energiformer: mekanisk, termisk, elektrisk och kemisk energi samt strålnings- och kärnenergi. Energiprincipen, entropi och verkningsgrad för att beskriva energiomvandling, energikvalitet och energilagring. Energiresurser och energianvändning för ett hållbart samhälle. Ställningstaganden i samhällsfrågor utifrån fysikaliska förklaringsmodeller, till exempel frågor om hållbar utveckling.

- **SH - Syfte:** Kunskaper om historiska förutsättningar betydelse för dagens samhälle samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.

Att arbeta med Filmfesten och frågor till panelen:

- **Läroplanen:** Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska också ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt för att kunna värdera information. Genom dessa kunskaper och förhållningssätt kopplade till digital kompetens, entreprenörskap och innovationstänkande utvecklar eleverna förmågor som är viktiga i såväl arbets- och samhällslivet som vid vidare studier. Vidare ska skolan utveckla elevernas kommunikativa och sociala kompetens samt uppmärksamma hälso-, livsstils- och konsumentfrågor.
- **SH - Central innehåll:** Källkritik. Metoder för att söka, kritiskt granska, värdera och bearbeta information från källor i digital och annan form. Presentation i olika former, till exempel debatter och debattinlägg.
- **Svenska 1 - Centralt innehåll:** Användning av såväl digitala som andra presentationstekniska hjälpmedel för att stödja och förbättra muntliga framställningar. Olika sätt att lyssna och ge respons som är anpassad till kommunikationssituationen.
- **NA 1b - Kunskapskrav:** Eleven kan **översiktligt** diskutera frågor med naturvetenskapligt innehåll som har betydelse för individ och samhälle. I diskussionen använder eleven kunskaper om naturvetenskap för att ställa **enkla** frågor samt för att ge **enkla** förklaringar och argument.

INSPIRATION OCH RESURSER

OM HÅLLBAR UTVECKLING

På Future Minds hemsida finns en kunskapsbas med handledningar i hållbar utveckling, samt fortbildningsfilmer för lärare.

www.futuremindssweden.se

Skolverkets fortbildningsmaterial

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar/hallbar-utveckling---kompetensutveckling>

UNDP Globala Målen.se

www.globalamalen.se

Världsnaturfonden WWF

<https://www.wwf.se/utbildning/larare/>

Naturskyddsföreningen

<https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/>

Human Nature - Etnografiska Museet

<http://humannatureskola.se/>

UR Play

<https://urplay.se/bladdra/hallbar-utveckling-och-agenda-2030>

OM MÅL 7

Statistiska centralbyrån - data om mål 7 i Sverige

<https://scb.se/hitta-statistik/temaomraden/agenda-2030/mal-7/>

FN - hur går det med mål 7 globalt?

<https://sdgs.un.org/goals/goal7>

Svenska regeringen - om globala målen, mål 7

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-mal-7-hallbar-energi-for-alla/>

Energimyndigheten

<https://www.energimyndigheten.se/>

Energimarknadsinspektionen

<https://ei.se/>

Svenska kraftnät

<https://www.svk.se/>

Vattenfall

<https://www.vattenfall.se/> eller <https://group.vattenfall.com/se>

INSPIRATION OCH RESURSER

OM KÄLLKRITIK

Internetstiftelsen

<https://internetstiftelsen.se/kunskap/rapporter-och-guider/kallkritik-pa-internet/>

UR

<https://www.ur.se/orkaplugga/kallkritik/>

Umeå universitet

<https://www.umu.se/bibliotek/soka-skriva-studera/informationssokning-och-kallkritik/kallkritik/>

Skolverket

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/guide-for-kallkritik-for-larare>

Krisinformation

<https://www.krisinformation.se/detta-gor-samhallet/kallkritik>

OM FILM SOM VERKTYG

Svenska Filminstitutet

https://www.filminstitutet.se/contentassets/a0d239b1ecb4437fa9189a320bf6959d/alla-filmers_slutversion.pdf

Fokusfilm - med särskilt fokus på de Globala målen

<https://www.fokusfilm.se/globalamalen>